

УДК 338.43:658.5

JEL Classification: D24, M11, Q12, Q14

DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.35.2025.352399>**Собчишин В. М.**кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної

ORCID ID: 0000-0001-9230-2118

Баган Н. В.доктор філософії з економіки,
доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної

(відповідальний автор)

ORCID ID: 0000-0003-2843-5893

Мотрич Д. Ю.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

ORCID ID: 0009-0000-7269-0942

Полтавський державний аграрний університет

СИНЕРГІЯ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ТА ВИТРАТАМИ В СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОСТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

У статті досліджено теоретичні та практичні аспекти формування синергії управління ресурсами та витратами в системі підвищення ефективності аграрного виробництва. Обґрунтовано, що в умовах ресурсних обмежень досягнення високих економічних результатів аграрних підприємств можливе лише за умови інтеграції ресурсного та витратного менеджменту. Розкрито сутність управління ресурсами й витратами, визначено складові ресурсного потенціалу аграрного підприємства. Доведено, що узгоджена взаємодія процесів раціонального використання ресурсів та оптимізації витрат забезпечує виникнення синергетичного ефекту, який проявляється у зниженні собівартості продукції, підвищенні продуктивності ресурсів, зростанні прибутковості та конкурентоспроможності підприємств. Запропоновано концептуальну схему синергії управління ресурсами та витратами, що відображає взаємозв'язок між ресурсним потенціалом, управлінськими інструментами та економічними результатами діяльності.

Ключові слова: аграрне виробництво, ресурси, витрати, ефективність, синергія, управління, сталий розвиток.

Sobchyshyn Vitaliy, Bahan Nadiia, Motrych Daniil

Poltava State Agrarian University

SYNERGY OF RESOURCE AND COST MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF AGRICULTURAL PRODUCTION EFFICIENCY

The article investigates the theoretical and practical aspects of forming the synergy of resource and cost management in the system of agricultural production efficiency. It is substantiated that under conditions of resource constraints, increased production risks, climate instability and market volatility, achieving sustainable economic results of agricultural enterprises is possible only through an integrated approach to managing resources and costs. The essence of resource management and cost management is revealed, and the main components of the resource potential of an agricultural enterprise are identified and characterized. Their role in the formation of production results and the cost structure is determined. It is proved that coordinated interaction between the rational use of resources and cost optimization processes ensures a synergistic effect, which manifests in a reduction of production costs, an increase in resource productivity, profitability and competitiveness of agricultural enterprises. Special attention is paid to the synergistic approach as a modern management tool that enables the integration of strategic resource management with operational cost control. A conceptual scheme of synergy between resource and cost management is proposed, reflecting the interrelation between resource potential formation, managerial instruments and economic outcomes. The practical value of the study lies in the possibility of applying the proposed approaches and recommendations in the management activities of agricultural enterprises to improve decision-making, optimize resource allocation, reduce production costs and enhance overall efficiency. The implementation of resource-saving technologies, digital accounting and control systems, and integrated planning is considered a key factor in achieving a synergistic effect. It is concluded that synergistic management of resources and costs creates prerequisites for sustainable development, financial stability and long-term competitive advantages of agricultural enterprises in a dynamic business environment.

Keywords: agricultural production, resources, costs, efficiency, synergy, management, sustainable development.

Постановка проблеми. Сучасне аграрне виробництво функціонує в умовах обмеженості ресурсів, ринкової волатильності та зростання кліматичних і економічних ризиків, що актуалізує проблему підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств. Значною мірою вона залежить від рівня управління ресур-

сами та витратами, яке на практиці часто здійснюється фрагментарно та без урахування їх взаємозв'язку. Така неузгодженість призводить до перевитрат ресурсів, зростання собівартості та зниження рентабельності. Водночас сучасні виклики потребують переходу до комплексного, синергетичного підходу, який забезпе-

чує взаємне посилення ефектів раціонального використання ресурсів і оптимізації витрат. У зв'язку з цим дослідження формування синергії управління ресурсами та витратами є актуальним і має важливе науково-практичне значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління ресурсами та витратами підприємств, зокрема в аграрному секторі, достатньо широко представлена у працях вітчизняних та зарубіжних науковців. Зокрема, Кузнецова К. І., Короленко О. Б. та Костик Є. П. [3] розглядали ресурсний потенціал як інтегровану систему фінансових, трудових й матеріальних ресурсів, ефективне поєднання яких визначає конкурентоспроможність підприємства. Латишева О. В. [4] детально розкривала сутність, структуру та особливості управління ресурсним потенціалом у контексті забезпечення сталого розвитку. Ус Ю. В. та Литовченко В. О. [7] досліджували питання управління ресурсами в умовах невизначеності та динамічного бізнес-середовища, а Харченко Ю. А. [9] обґрунтовував необхідність впровадження стратегічного підходу до ресурсного менеджменту.

Значний внесок у дослідження економічної сутності витрат, їх ролі в системі управління діяльністю аграрних підприємств зробили Вакулєнко В. Л., Мялковський В. А., Юнтао Л. [1], методичні підходи до управління витратами розглянуті у працях Варченка О. М., Свиноуса І. В., Іванової Л. С., Ткаченко К. В. та Биби В. А. [2]. Особливої уваги заслуговують дослідження, присвячені синергетичному підходу в управлінні, зокрема, Мовчанюк А. В. [5] розглядає управління витратами як багаторівневу систему, що потребує інтеграції з іншими управлінськими підсистемами підприємства, а Островецький В. І. [6] акцентує увагу на синергії між окремими складовими ресурсного потенціалу, зокрема людськими ресурсами та технологічними інноваціями, доводячи, що їх узгоджена взаємодія забезпечує вищий рівень ефективності використання ресурсів. Водночас недостатньо опрацьованим залишається питання комплексного поєднання ресурсного та витратного менеджменту з позицій синергетичного підходу, що зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у цьому напрямі.

Формування цілей статті. Метою статті є обґрунтування теоретичних положень й визначення практичних напрямів формування синергії управління ресурсами та витратами в системі підвищення ефективності аграрного виробництва.

Виклад основного матеріалу. Основною метою діяльності аграрного підприємства є створення умов для його стабільного та довгострокового розвитку, що передбачає безперервний пошук й впровадження заходів, спрямованих на підвищення економічної ефективності господарювання. Специфічні особливості аграрного сектору, зокрема залежність від природно-кліматичних факторів, наявність постійних виробничих ризиків, значна частка трудових витрат, а також чутливість до коливань світових цін на сільськогосподарську продукцію, зумовлюють необхідність постійного вдосконалення системи управління підприємствами, його ресурсами та витратами [10].

Управління ресурсами аграрних підприємств – це комплексний процес планування, організації, контролю та оптимізації використання всіх видів ресур-

сів (земля, персонал, фінанси, матеріально-технічні засоби, нематеріальні активи, інформація, час) для досягнення цілей підприємства, підвищення ефективності, рентабельності та сталого розвитку, що включає стратегічне управління ресурсозабезпеченням, впровадження інновацій та раціоналізацію внутрішніх процесів.

Процес управління ресурсами сучасного аграрного підприємства орієнтований на досягнення основних цілей пов'язаних з забезпеченням безперервного виробничого процесу, підвищенням ефективності використання кожного виду ресурсу, зниженням витрат та оптимізацією собівартості продукції, збільшенням прибутковості та конкурентоспроможності підприємства, сприяючи економічному зростанню та інноваційному розвитку.

Система управління ресурсами підприємства включає в себе безліч компонентів, завдяки регулюванню яких у сукупності можна досягти ефективної діяльності підприємства. До таких компонентів належать управління земельними, фінансовими, трудовими, матеріально-технічними, біологічними, інформаційно-інноваційними та організаційно-управлінськими потенціалами. Кожен із них виконує окрему функцію, однак лише їх узгоджена взаємодія забезпечує стабільний розвиток підприємства, підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності на ринку [9].

Ефективне управління ресурсами передбачає раціональне планування, організацію, мотивацію та контроль, що дозволяє мінімізувати витрати, оптимально використовувати наявний потенціал і своєчасно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. У сучасних умовах важливу роль також відіграють інформаційні системи управління, які забезпечують точність даних і підтримку управлінських рішень.

Розглянемо на рис. 1 складові системи управління ресурсами аграрного підприємства та їх основні компоненти.

Отже, як бачимо з рис. 1, ресурсний потенціал аграрного підприємства є складною багатокомпонентною системою, що поєднує земельний, трудовий, матеріально-технічний, фінансовий, біологічний, інформаційно-інноваційний та організаційно-управлінський потенціали. Кожна зі складових відіграє важливу роль у забезпеченні безперервності виробничого процесу та формуванні кінцевих результатів діяльності підприємства. Водночас лише їх раціональне поєднання та ефективне управління дозволяє досягти високого рівня продуктивності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності. Таким чином, комплексний підхід до формування й використання ресурсного потенціалу є ключовою умовою сталого розвитку аграрного підприємства в сучасних економічних умовах.

Проблемою сучасних аграрних підприємств залишається зростання дефіциту ресурсів, що зумовлено як обмеженістю природних й фінансових можливостей, так й впливом нестабільного зовнішнього середовища.

Недосконалість системи управління ресурсами на підприємстві проявляється у відсутності цільового управління, а також чіткого стратегічного бачення планування та прогнозування діяльності. У результаті рішення часто мають короткостроковий характер, що не дозволяє забезпечити раціональний роз-

Рис. 1. Складові системи управління ресурсами аграрного підприємства та їх компоненти

Джерело: розроблено авторами з використанням [4; 7]

поділ ресурсів та повною мірою реалізувати наявний потенціал [11]. Це негативно впливає на ефективність виробництва, фінансову стійкість та конкурентоспроможність аграрних підприємств, зумовлюючи потребу у впровадженні сучасних підходів до стратегічного управління ресурсами.

Сучасними підходами та інструментами мають стати процеси стратегічного управління (розробка довгострокових планів щодо формування та використання ресурсного потенціалу), інноваційні технології (впровадження ERP-систем для інтеграції та автоматизації управління всіма ресурсами) й аналіз та контроль (оцінка рівня ресурсозабезпеченості та ефективності їх використання).

Розглянемо на рис. 2. Основні особливості управління ресурсами в сільському господарстві.

Отже, як бачимо з рис. 2, управління ресурсами в сільському господарстві має низку специфічних особливостей, зумовлених залежністю від природно-кліматичних умов, сезонністю виробництва та поєднанням економічних і біологічних процесів. Попри значний потенціал аграрної галузі, зокрема наявність відновлюваних ресурсів, можливості диверсифікації виробництва та впровадження інновацій, ефективність діяльності підприємств стримується високим рівнем ризиків, обмеженістю ресурсів і недостатнім розвитком стратегічного управління.

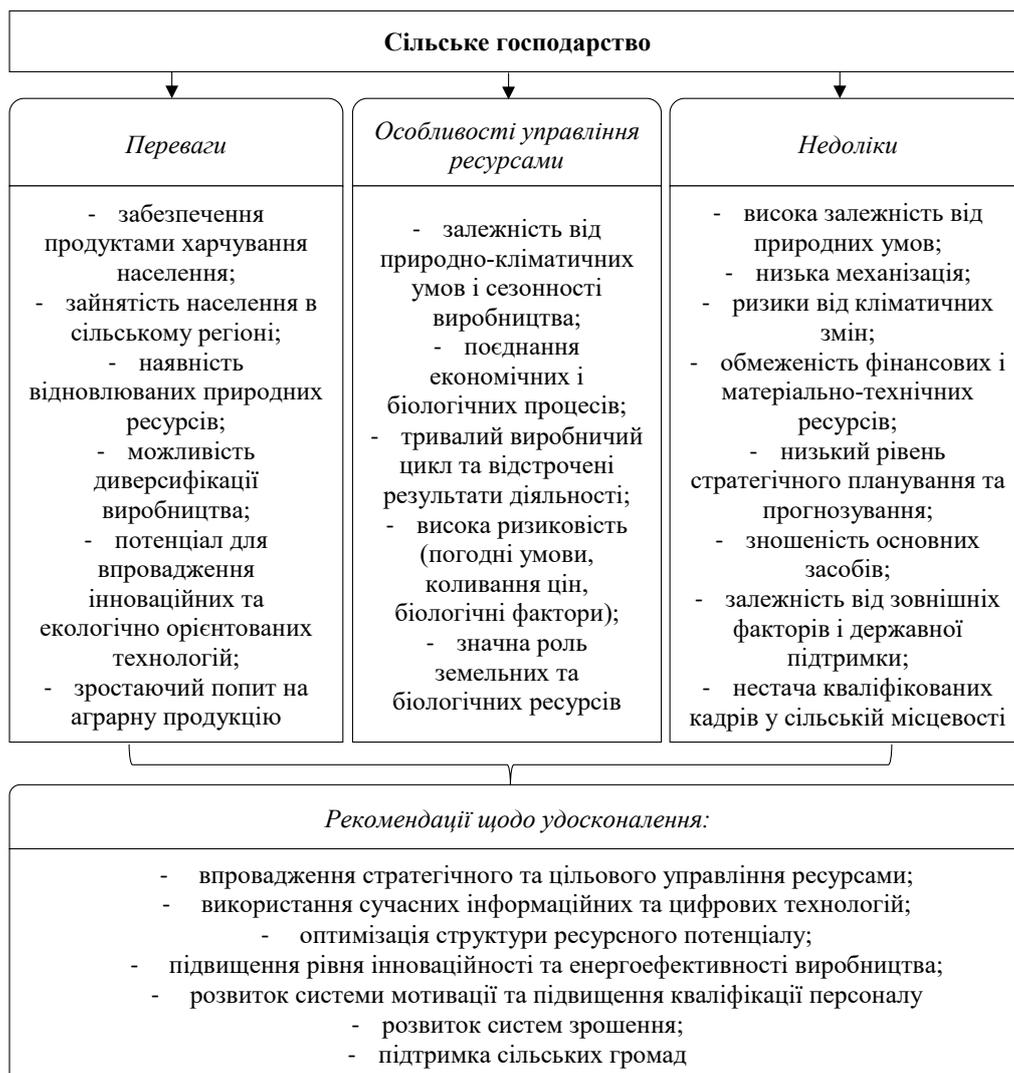

Рис. 2. Особливості управління ресурсами в сільському господарстві

Джерело: розроблено авторами з використанням [3]

Тому реалізація запропонованих рекомендацій щодо удосконалення управління ресурсами, зокрема впровадження стратегічного планування, цифрових технологій та розвитку кадрового потенціалу, є необхідною умовою забезпечення сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності сільського господарства.

Витрати є базовою складовою діяльності аграрного підприємства та визначальним елементом формування собівартості продукції. Обсяг та структура витрат, понесених у процесі виробництва, безпосередньо відображаються у вартості кінцевого продукту. З огляду на це підприємці прагнуть до скорочення витрат, що дає змогу зменшити собівартість продукції та, відповідно, забезпечити зростання прибутку, який перевищуватиме виробничі витрати. Саме тому ключового значення набуває ефективна організація та управління витратами на підприємстві [1].

Управління витратами є динамічним управлінським процесом, що орієнтований на планування витрат, організацію їх раціонального використання та здійснення контролю за виконанням виробничого плану, виступаючи невід'ємною складовою загальної системи

управління підприємством. Управління витратами на підприємстві є цілеспрямованим процесом впливу на формування та зміну витрат у ході організації господарської діяльності, при цьому, основний акцент процесу робиться на їх скороченні, що має забезпечити зниження собівартості продукції та зростання рівня прибутковості підприємства.

Систему управління витратами доцільно трактувати як комплекс методів, підходів, інструментів та механізмів впливу на процес формування витрат, спрямований на забезпечення їх найвищої ефективності в діяльності підприємства в процесі відтворення, за умов безперервного контролю за їх рівнем та стимулювання їх скорочення [2].

Для забезпечення ефективного управління підприємством важливу роль відіграє класифікація витрат. Вона являє собою систематизацію витрат за певними ознаками, кількістю та склад яких можуть бути різними, що дає змогу глибше розкрити економічну сутність витрат, проаналізувати механізм їх формування та визначити напрями й цілі їх використання [8].

У теорії та практиці застосовується широкий спектр класифікацій витрат, вибір яких зумовлюється при-

значенням інформації (для внутрішніх або зовнішніх користувачів), цілями класифікації, а також напрямками функціонування систем планування, обліку, аналізу й контролю витрат. Важливим є добір такої класифікації витрат, а також методів їх обліку та калькулювання, які б найбільш повно відповідали завданням дослідження і напрямам формування витрат у системі управління ефективністю виробництва.

Загальна система управління витратами охоплює кілька взаємопов'язаних підсистем і напрямів, що інтегрують процеси планування, обліку, аналізу та контролю витрат. Під напрямом системи управління витратами слід розуміти сферу їх функціонування, у межах якої здійснюється узгоджене й цілеспрямоване планування, облік, аналіз і контроль виробничих витрат. Мовчанюк А. В. виокремлює три основні підсистеми (напрями) управління витратами [5]: витрати, пов'язані з визначенням планової та фактичної собівартості продукції (робіт, послуг); витрати, що використовуються для цілей управління прибутком у ринкових умовах; витрати, спрямовані на забезпечення ефективного контролю та регулювання.

Одним із ключових показників, що визначає результативність виробничо-господарської діяльності аграрного підприємства та його структурних підрозділів, є собівартість сільськогосподарської продукції, яка відображає сукупність поточних витрат, пов'язаних з її виробництвом та реалізацією. Саме ефективне управління витратами виступає важливим інструментом системи управління, здатним забезпечити досягнення високих економічних результатів, що актуалізує пошук напрямів його подальшого удосконалення [10].

Переважає більшість виробників аграрної сфери прагне до мінімізації витрат, що сприяє зниженню собівартості продукції та задоволенню їх економічних інтересів. Водночас скорочення витрат безпосередньо пов'язане з упровадженням процесів ресурсозбереження, оскільки раціональне використання земельних, матеріально-технічних, енергетичних та трудових ресурсів дає змогу зменшити обсяги їх перевитрат, підвищити віддачу кожної одиниці ресурсу та забезпечити сталий розвиток аграрного підприємства.

Аграрне виробництво характеризується високою ресурсоемністю та залежністю результатів діяльності від ефективності використання земельних, матеріально-технічних, трудових, фінансових та інших ресурсів. Управління ресурсами в аграрному секторі спрямоване на забезпечення їх достатності, раціонального використання та відтворення. Водночас управління витратами зосереджується на плануванні, обліку, аналізі та контролі витрат з метою зниження собівартості продукції.

У наукових дослідженнях синергія трактується як результат взаємодії двох або більше різнорідних елементів, які в процесі узгодженої, гармонійної та збалансованої співпраці формують нову якість системи. Така взаємодія забезпечує виникнення ефекту, величина якого перевищує сумарний результат функціонування кожного з елементів окремо [6].

Синергія управління ресурсами та витратами аграрного підприємства призводить до значних успіхів у підвищенні ефективності виробничо-господарської діяльності та зростанні економічних результатів, при-

зводить до значних успіхів у підвищенні ефективності використання ресурсного потенціалу, зниженні собівартості продукції та зростанні рівня рентабельності, підвищенні результативності управлінських рішень й зміцненні його конкурентних позицій, призводить до суттєвого підвищення ефективності аграрного виробництва в цілому (рис. 3).

Отже, як бачимо з рис. 3 синергія управління ресурсами та витратами проявляється у взаємному посиленні ефектів від оптимізації ресурсних потоків й витратних процесів. Зокрема, впровадження ресурсозберігаючих технологій одночасно сприяє підвищенню продуктивності ресурсів та зменшенню витрат на одиницю продукції а раціоналізація структури посівних площ, оптимізація використання техніки, впровадження цифрових систем обліку та контролю дозволяють досягти комплексного економічного ефекту.

Важливу роль у формуванні синергетичного ефекту відіграє інтеграція систем планування ресурсів й витрат на основі бюджетування, управлінського обліку та контролінгу. Такий підхід забезпечує прозорість витрат, підвищує обґрунтованість управлінських рішень та сприяє адаптації аграрних підприємств до змін зовнішнього середовища.

Таким чином, синергетичний підхід до управління ресурсами та витратами дозволяє аграрним підприємствам не лише знижувати витрати, а й формувати довгострокові конкурентні переваги. Синергія проявляється у підвищенні рентабельності виробництва, зміцненні фінансової стійкості та забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору. Водночас реалізація такого підходу потребує удосконалення системи управління, розвитку цифрових інструментів та підвищення управлінських компетенцій персоналу.

Висновки. Результати проведеного дослідження показали, що синергія управління ресурсами й витратами є важливим чинником підвищення ефективності аграрного підприємства та створює передумови для його сталого розвитку в умовах динамічного бізнес-середовища. Обґрунтовано доцільність застосування синергетичного підходу до управління ресурсами та витратами, який передбачає не лише оптимізацію окремих елементів системи, а й досягнення додаткового ефекту за рахунок їх взаємодії. Встановлено, що синергія управління ресурсами та витратами проявляється у зниженні собівартості продукції, підвищенні продуктивності праці, раціоналізації використання матеріальних ресурсів, а також у зростанні фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, практична значущість одержаних результатів полягає в можливості використання запропонованих теоретичних положень та висновків у діяльності аграрних підприємств з метою удосконалення системи управління витратами та ресурсами. Запровадження синергетичного підходу дозволяє сформувати цілісну систему управління, орієнтовану на довгостроковий розвиток підприємства, підвищення ефективності використання наявного ресурсного потенціалу та адаптацію до змін зовнішнього середовища. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку методичного інструментарію кількісної оцінки синергетичного ефекту управління ресурсами й витратами та здійснити їх апробацію на матеріалах конкретних аграрних підприємств.

Рис. 3. Синергія витрат та ресурсів аграрного підприємства

Джерело: авторська розробка

Література:

- Вакулєнко В. Л., М'ялковський В. А., Юнтао Л. Шляхи підвищення ефективності управління витратами виробництва продукції рослинництва в умовах воєнного стану. *Підприємництво і торгівля*. 2024. № 40. С. 14–19.
- Варченко О. М., Свиноус І. В., Іванова Л. С., Ткаченко К. В., Биба В. А. Методичні підходи до управління витратами сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 12. С. 19–26.
- Кузнецова К. І., Короленко О. Б., Костик Є. П. Ефективне управління ресурсами підприємства: фінанси, людські ресурси та матеріали. *Наукові перспективи*. 2023. № 9 (39). С. 350–363.
- Латишева О. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та особливості управління елементами забезпечення сталого розвитку. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 3 (53). С. 126–130.
- Мовчанюк А. В. Економічна сутність виробничих витрат та їх роль у системі управління діяльністю сільськогосподарських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. URL: <https://lnk.ua/J4ZRP0Y4E>
- Островецький В. І. Дослідження синергії між різними компонентами ресурсного потенціалу: вплив людських ресурсів і технологічних інновацій на ефективність використання ресурсного потенціалу регіону. *Економічний вісник Донбасу*. 2025. № 1 (79). С. 103–116.
- Ус Ю. В., Литовченко В. О. Управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах невизначеності. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2024. № 6. С. 278–284.
- Федірець О. В., Івко Ю. В., Дяченко А. В. Особливості управління витратами в аграрних підприємствах. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2016. С. 165–172.
- Харченко Ю. А. Шляхи поліпшення системи управління ресурсами підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 7. URL: <https://lnk.ua/2V5ga2P4M>
- Черкасова Т. І., Каражова Н. Д. Управління витратами аграрного підприємства. *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Формування потенціалу економічного розвитку промислових підприємств»*. 2017. С. 124–125.
- Шевчук Н. А., Тульчинська С. О., Мацшина О. В. Управління ресурсами підприємств в умовах індустріального парку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 21. С. 63–67.

References:

- Vakulenko V. L., Mialkovskiy V. A., Yuntao L. (2024) Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti upravlinnia vytratamy vyrobnytstva produktsii roslinnytstva v umovakh voiennoho stanu [Ways to increase the efficiency of managing the costs of crop production under martial law]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*, vol. 40, pp. 14–19.
- Varchenko O. M., Svyunus I. V., Ivanova L. S., Tkachenko K. V., Byba V. A. (2020) Metodychni pidkhody do upravlinnia vytratamy silskohospodarskykh pidpriemstv [Methodological approaches to managing the costs of agricultural enterprises]. *Ahrosvit*, vol. 12, pp. 19–26.

3. Kuznetsova K. I., Korolenko O. B., Kostyk Ye. P. (2023) Efektyvne upravlinnia resursamy pidpriemstva: finansy, liudski resursy ta materialy [Effective management of enterprise resources: finances, human resources and materials]. *Naukovi perspektyvy*, vol. 9 (39), pp. 350–363.

4. Latysheva O. V. (2018) Resursnyi potentsial pidpriemstva: sutnist, skladovi ta osoblyvosti upravlinnia elementamy zabezpechennia staloho rozvytku [Resource potential of the enterprise: essence, components and features of management of elements of ensuring sustainable development]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu*, vol. 3 (53), pp. 126–130.

5. Movchaniuk A. V. (2021) Ekonomichna sutnist vyrobnychkykh vytrat ta yikh rol u systemi upravlinnia diialnistiu silskohospodarskykh pidpriemstv [The economic essence of production costs and their role in the system of management of agricultural enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*. is. 31. Available at: <https://lnk.ua/J4ZRP0Y4E>

6. Ostrovetskyi V. I. (2025) Doslidzhennia synerhii mizh riznymi komponentamy resursnoho potentsialu: vplyv liudskykh resursiv i tekhnolohichnykh innovatsii na efektyvnist vykorystannia resursnoho potentsialu rehionu [Research into the synergy between different components of resource potential: the impact of human resources and technological innovations on the efficiency of using the resource potential of the region]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu*, vol. 1 (79), pp. 103–116.

7. Us Yu. V., Lytovchenko V. O. (2024) Upravlinnia resursnym potentsialom pidpriemstva v umovakh nevyznachenosti [Enterprise resource potential management in conditions of uncertainty]. *BIZNESINFORM*, vol. 6, pp. 278–284.

8. Fedirets O. V., Ivko Yu. V., Diachenko A. V. (2016) Osoblyvosti upravlinnia vytratamy v ahrarnykh pidpriemstvakh [Peculiarities of cost management in agricultural enterprises]. *Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii*, pp. 165–172.

9. Kharchenko Yu. A. (2022) Shliakhy polipshennia systemy upravlinnia resursamy pidpriemstva [Ways to improve the enterprise resource management system]. *Efektyvna ekonomika*, vol. 7. Available at: <https://lnk.ua/2V5ga2P4M>

10. Cherkasova T. I., Karazhova N. D. (2017) Upravlinnia vytratamy ahrarnoho pidpriemstva [Cost management of an agricultural enterprise]. *Materialy III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Formuvannia potentsialu ekonomichnoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv"*, pp. 124–125.

11. Shevchuk N. A., Tulchynska S. O., Matsyshyna O. V. (2022) Upravlinnia resursamy pidpriemstv v umovakh industrialnogo parku [Enterprise resource management in the conditions of an industrial park]. *Ekonomichniy visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichniy instytut"*, vol. 21, pp. 63–67.

Стаття надійшла: 18.11.2025

Стаття прийнята: 02.12.2025

Стаття опублікована: 17.12.2025